

УДК 346.9

Балюк Ірина Анатоліївна,

канд. юрид. наук,
доцент кафедри правового регулювання економіки
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»¹

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОЗАСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО СПОРУ

Досліджено способи позасудового врегулювання господарських спорів. Виявлено проблеми захисту порушеного права при альтернативному врегулюванні господарських спорів. Проаналізовано умови та значення участі господарського суду у позасудовому врегулюванні господарських спорів.

Ключові слова: позасудові способи врегулювання господарського спору, досудове врегулювання господарського спору, третейський процес, медіація, переговори, господарський суд.

Investigated ways of out of court settlement of commercial disputes. The problems with protection of rights alternate settlement of commercial disputes. The conditions of the participation and the economic court of court settlement of commercial disputes.

Keywords: extra-judicial methods of settlement of a commercial dispute, court settlement of a commercial dispute, the arbitration process, mediation, negotiation, Commercial Court.

Постановка проблеми. Правосуддя в державі забезпечується судами загальної юрисдикції. Вирішення господарських спорів здійснюється судами господарської спеціалізації. Господарський спір — це суперечки (конфлікт) між суб'єктами господарювання та іншими учасниками відносин у сфері господарювання, що виникли з приводу невиконання чи неналежного виконання зобов'язань, або порушення чи оспорювання прав і охоронюваних законом інтересів. Вирішення господарських спорів спрямоване на захист порушеного права та встановлення правопорядку у сфері господарювання. Угода про відмову від права на звернення до господарського суду є недійсною, але держава має гарантувати право на врегулювання господарського спору в позасудових інституціях. Такими, зокрема, є: досудове врегулювання господарського спору (у претензійному порядку), звернення до третейського суду (суду, створеного самими сторонами), медіація (допомога посередників) тощо. Наслідком позасудових процедур

¹ Baliuk Iryna, Candidate of Law, Associate Professor of the Legal Regulation of Economics Department in Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.

сторони господарського спору є взаємне або за розсудом обраної особи рішення щодо захисту порушеного права. При добровільному виконанні рішення в межах чинного законодавства господарський спір є вичерпаний, а право захищене. Проблеми з'являються, коли зобов'язана сторона не бажає виконувати свої підтверджені певною процедурою обов'язки.

Аналіз досліджень. Питанням врегулювання господарських спорів у господарському суді та в позасудовий спосіб приділено увагу в працях В.С. Щербини, С.Ф. Демченко, Ю.В. Розмана, Л.Є. Зуєвої, П. В. Куфтирева, В. В. Коваленка, Ю.Д. Притики, Т. Г. Захарченко, В. А. Рекун та інших.

Метою статті є визначення проблемних аспектів втілення на практиці рішень позасудових інституцій врегулювання господарських спорів, з'ясування місця та ролі господарських судів у розв'язанні таких проблем.

Викладення основного матеріалу. Позасудові (альтернативні) способи врегулювання господарських спорів, які зазвичай застосовуються у господарській практиці, поділяються на ті, які регламентовані нормами чинного законодавства (досудове врегулювання господарського спору та третейський суд), і ті, які правового закріплення в українському законодавстві на цей час не мають (медіація і переговори).

Досудове врегулювання спору — це сукупність передбачених законодавством дій з пред'явлення претензії та отримання на неї відповіді для врегулювання господарського спору без звернення до господарського суду. Претензію подає сторона спору, право котрої, на її переконання, порушено, відповідь у встановлений законом строк дає сторона — котрій направлена претензія. Коли сторони доходять взаємної згоди, конфлікт вичерпано, в іншому випадку зацікавлена сторона звертається до господарського суду.

Досудове врегулювання господарського спору як найшвидший, простий і невитратний спосіб усунення конфліктної ситуації з господарських відносин і впровадження господарського правопорядку [1, с. 229] тривалий час було обов'язковою умовою звернення до господарського суду. Позивач мав право звернутися з позовною заявою до господарського суду лише після направлення претензії і отримання на неї негативної відповіді або не отримання відповіді у встановлений термін. У випадку не подання претензії або коли сторона, не дочекавшись спливу строку на її відповідь, зверталася до господарського суду з позовною заявою, господарський суд на різних стадіях господарського проце-

су мав реагувати на це. На стадії порушення провадження господарський суд повертав позовну заяву на підставі не подання доказів щодо вжиття заходів досудового врегулювання спору в установленому порядку. Виконавши всі вимоги, позивач у межах строків позовної давності мав повторно звернутися до господарського суду. Коли господарський суд з'ясовував недодержання сторонами встановленого для даної категорії спорів порядку їх досудового врегулювання у вже порушеній справі, він мав або залишити позов без розгляду (якщо залишався час на його проведення) або припинити провадження по справі (можливість такого врегулювання втрачена).

Вимога про досудове врегулювання господарського спору протягом розвитку господарського судочинства поступово перетворювалась з абсолютною імперативною вимогою до відмови законодавця вимагати її дотримання. Такий розвиток складається з чотирьох етапів: 1) абсолютна вимога дотримуватися досудового врегулювання господарського спору для всіх господарських спорів (за нормами на цей час нечинного Цивільного кодексу Української РСР від 18.07.1963 № 1540-VI); 2) часткова вимога дотримуватися досудового врегулювання господарського спору для всіх господарських спорів, окрім зазначених у законі або при зверненні окремих суб'єктів (за нормами Арбітражного процесуального кодексу України (нині Господарський процесуальний кодекс України) від 6.11.1961 № 1798-XII); 3) часткова вимога дотримуватися досудового врегулювання господарського спору лише для зазначених у законі господарських спорів та за домовленістю між сторонами, якщо це обумовлено договором (з набранням чинності Закону України “Про внесення змін до Арбітражного процесуального кодексу України” від 17.05.2001 № 2413-III); 4) закон не вимагає дотримання досудового врегулювання господарського спору для всіх господарських спорів (з набранням чинності Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо досудового врегулювання спорів” від 23.06.2005 № 2705-IV).

Основні положення загального порядку досудового врегулювання господарських спорів передбачені ст. 5–11 Господарського процесуального кодексу України. Спеціальний порядок досудового врегулювання господарських спорів зафіксовано у різних нормативно-правових актах. Причому спеціальний порядок є двох видів: для застосування певних санкцій і для певних сфер господарювання. У разі необхідності відшкодування збитків або

застосування інших санкцій порядок досудового врегулювання господарського спору зафіксовано у ст. 222 Господарського кодексу України. Спеціальний порядок досудового врегулювання у різних сферах господарювання зафіксовано, зокрема, у статтях Статуту залізниць України, Кодексу торговельного мореплавства України, Повітряного кодексу України. Згідно зі ст. 5 Господарського процесуального кодексу України сторони застосовують заходи досудового врегулювання господарського спору за домовленістю між собою. Статтями 6–11 Господарського процесуального кодексу України встановлено порядок пред'явлення і розгляду претензії, повідомлення про результати її розгляду, відповідальність за порушення строку її розгляду зі спорів щодо порушення права суб'єктів господарювання, а також досудове врегулювання спорів, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів. Ці норми є чинними, але в той же час не можуть бути застосовані в судовій практиці, адже нормами Господарського процесуального кодексу України не встановлено негативних для сторін наслідків, коли ними недоотримане досудове врегулювання. Наявність письмової домовленості сторін щодо досудового врегулювання господарського спору і її невиконання також не впливає на процес порушення справи господарським судом і вирішення даного спору. Господарський суд може лише в окремих випадках доведення безспірної справи до суду, у разі якщо недотримання порядку досудового врегулювання господарського спору відбулося внаслідок поведінки однієї із сторін, при прийнятті рішення з розподілу судових витрат, зокрема судового збору, покласти його відшкодування на таку сторону.

Тож, якщо сторони господарського спору на власний розсуд застосовують досудовий порядок врегулювання господарського спору і добровільно відновлюють порушені права, такий спір не розглядається господарським судом. Коли ж сторони не можуть дійти згоди при досудовому порядку врегулювання спору, вони звертаються до господарського суду, і справа має розглядатися на загальних засадах.

Отже, господарський суд не контролює процес досудового врегулювання спору. Суттєвим є те, що досудове врегулювання спору не є і ніколи не було стадією господарського судочинства, навіть за часів його абсолютної вимоги. На наш погляд, розділ II Господарського процесуального кодексу України, який об'єднує статті 5–11, має бути виключений. Проте досудове врегулювання

спору є зручним засобом для вирішення господарського спору без звернення до господарського суду, а законодавча регламентація таких відносин має слугувати орієнтиром для сторін господарського спору. За Рішенням Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Кампус Коттон клуб» щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 124 Конституції України (справа про досудове врегулювання спорів) від 9 липня 2002 р. № 15-рп/2002 встановлення законом або договором досудового врегулювання спору за волевиявленням суб'єктів правовідносин не є обмеженням юрисдикції судів і права на судовий захист. Пропонуємо відновити вимогу щодо дотримання досудового врегулювання господарського спору лише для зазначених у законодавстві господарських спорів або за домовленістю між сторонами. Важливо норми про загальний порядок досудового врегулювання спорів або об'єднати, в окремому підзаконному нормативно-правовому акті Кабінету Міністрів України, або внести до змісту Господарського кодексу України.

Нормами Закону України «Про третейські суди» встановлений порядок і умови вирішення господарського спору третейськими судами. Третейський суд з вирішення господарських спорів — недержавний незалежний орган, що утворюється за угодою або відповідним рішенням зацікавлених суб'єктів господарювання у порядку, встановленому законом, для вирішення спорів, що виникають із господарських правовідносин. Третейський суддя призначається чи обирається сторонами у погодженому сторонами порядку або відповідно до закону для вирішення спорів у третейському суді. Судочинство третейських судів є недержавним судочинством [2; 3, с. 11]. Обов'язковою умовою звернення до третейського суду є третейська угода — письмова угода сторін про передачу спору на вирішення третейським судом, яка може бути укладена у вигляді третейського застереження в договорі, контракті або у вигляді окремої письмової угоди. Третейський розгляд як процес вирішення господарського спору і прийняття обов'язкового для виконання сторонами рішення третейським судом завершується прийняттям такого рішення.

Суб'єкти господарювання мають право передати на розгляд третейського суду будь-який спір, який виникає з господарських правовідносин. Важливим є наявність двох передумов: по-перше, розгляд третейським судом даного виду спору не заборонено законом, по-друге, відсутність рішення господарського суду з то-

тожного спору, тобто між тими самими сторонами, з того самого предмета і з тих самих підстав.

Бажання звернутися до третейського суду не є відмовою від захисту порушеного права господарським судом. Звертаються до третейського суду з господарським спором сторони у двох випадках. По-перше, одразу із виникненням спору за наявності третейської угоди та дотримання вимог закону без звернення до господарського суду. Якщо сторони за наявності третейської угоди звертаються до господарського суду, суд відмовляє у прийнятті позовної заяви на підставі п. 1 ст. 62 Господарського процесуального кодексу України. По-друге, після звернення до господарського суду, але до винесення ним рішення, якщо сторони уклали третейську угоду після порушення судового провадження. В такій ситуації господарський суд на підставі п. 5 ст. 80 Господарського процесуального кодексу України припиняє провадження у справі.

При вирішенні господарського спору третейським судом сторони можуть погодити і визначити процедуру його вирішення, але третейські суди вирішують спори на підставі Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України згідно зі ст. 11 Закону України «Про третейські суди». У разі відсутності законодавства, що регулює певні спірні відносини, третейські суди застосовують законодавство, яке регулює подібні відносини, а за відсутності такого третейські суди застосовують аналогію права чи керуються торговими та іншими звичаями, якщо останні за своїм характером і змістом властиві таким спірним відносинам, а у випадках, передбачених законом або міжнародним договором України, застосовує норми права інших держав. Тобто сторони в третейському процесі можуть встановлювати процесуальні норми (окрім імперативних), які регламентують третейський процес, але не можуть узгоджувати норми матеріального права, оскільки якими нормами матеріального права керуватися при вирішенні спору по суті, визначає сам суддя третейського суду. Отже, третейський і господарський суди вирішують господарські спори відповідно до норм чинного законодавства, але норми, які регламентують процес господарського судочинства, визначено насамперед Господарським процесуальним кодексом України, а норми третейського розгляду визначаються сторонами.

На викладеному ґрунтується норма ст. 51 Закону України «Про третейські суди» про те, що рішення третейського суду є

остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків порушення, передбачених законом. Такі випадки зафіксовані у зазначеній статті та ст.122-5 Господарського процесуального кодексу України. Рішення третейського суду з господарського спору може бути оскаржене до місцевого господарського суду та скасоване лише з таких підстав: 1) справа, по якій прийнято рішення третейського суду, не підвідомча третейському суду відповідно до закону; 2) рішення третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою, або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням третейського суду вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди; 3) третейську угоду визнано недійсною компетентним судом; 4) склад третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам ст. 16-19 Закону України «Про третейські суди»; 5) третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі. Отже, підставою для скасування господарським судом рішення третейського суду є порушення насамперед норм процесуального права, які регламентують третейський процес. При цьому господарський суд не має права переглядати рішення третейського суду по суті, тобто перевіряти правильність застосування третейським судом норм матеріального права.

Скасування господарським судом рішення третейського суду не позбавляє сторони права повторно звернутися до третейського суду, крім випадку, якщо рішення третейського суду скасовано повністю або частково внаслідок визнання судом недійсною третейську угоду або через те, що рішення прийнято у спорі, який не передбачений третейською угодою, чи цим рішенням вирішені питання, що виходять за межі третейської угоди, або рішення прийнято у справі, не підвідомчій третейському суду, відповідний спір не підлягає подальшому розгляду в третейських судах. Неможливість у такому випадку сторони звернутися до третейського суду не позбавляє її права на звернення до господарського суду для вирішення спору на загальних засадах.

У разі відмови господарського суду в скасуванні рішення третейського суду воно має бути виконане зобов'язаною стороною. Рішення третейського суду, яке не виконано добровільно, підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження». В цьому випадку зацікавлена сторона (стягувач) може звернутися до господарського су-

ду із заявою про видачу виконавчого документа. Господарський суд задовольняє або відмовляє в задоволенні заяви на підставах, встановлених законодавством.

Третейський суд створюється лише на час вирішення спору та повноваження складу третейського суду, яким вирішувався спір, а припиняється після прийняття ним рішення по конкретній справі. Із заявою про оскарження рішення третейського суду у випадках, передбачених законом та із заявою про видачу виконавчого документа зацікавлена сторона звертається до господарського суду. В таких ситуаціях господарський суд здійснює контроль за діяльністю третейського суду з конкретного спору. Господарський суд на підставах, зазначених у Господарському процесуальному кодексі України, ухвалою може відмовити в прийнятті заяви про оскарження рішення третейського суду або повернути її, а заява про видачу виконавчого документа може бути повернута. Ці ухвали, а також ухвала господарського суду про скасування рішення третейського суду, про відмову в його скасуванні, про відмову у видачі виконавчого документа можуть бути оскаржені сторонами в порядку, встановленому господарським процесуальним законодавством.

Третейський суд може розглядати справи в будь-якій непарній кількості третейських суддів. Формування складу третейського суду в постійно діючому третейському суді здійснюється в порядку, встановленому регламентом третейського суду, а в третейському суді для вирішення конкретного спору — здійснюється в порядку, погодженому сторонами. Якщо сторони не погодили іншого, то формування складу третейського суду відбувається в порядку, визначеному статтями Закону України «Про третейські суди». Якщо протягом встановленого законом строку третейські судді не будуть призначені чи обрані, а також у разі відводу третейського судді сторони не погодять іншої кандидатури, то розгляд спору в третейському суді припиняється і спір може бути переданий на вирішення господарського суду. В таких випадках вирішення спору господарським судом здійснюється на загальних засадах.

Незафіксованим нормами українського законодавства, але таким, що застосовується на практиці, способом врегулювання господарського спору, є медіація. У наш час правовим орієнтиром при врегулюванні господарських спорів шляхом медіації може слугувати Директива № 2008/52/ЄС Європейського парламенту і Ради про деякі аспекти посередництва (медіації) в цивільних і

комерційних справах, прийнята у Страсбурзі 21 травня 2008 року. Відповідно до цієї Директиви терміном «медіація» (лат. — *mediare* — бути посередником) називаються переговори між сторонами за участю і під керівництвом нейтральної третьої особи — медіатора (посередника), що не має права виносити обов'язкове для сторін рішення. За своєю суттю медіація полягає в тому, що сторони конфлікту можуть за допомогою посередника провести переговори і досягти згоди, не звертаючись до суду [3, с. 250]. Водночас згідно із міжнародним документом посередництво не повинно розглядатися як вторинне рішення по відношенню до судових розглядів через те, що виконання угод, досягнутих посередництвом, залежить від доброї волі сторін.

Обов'язковою умовою належної медіації зазначається, що держава повинна гарантувати, що сторони за письмовою угодою, досягнутою посередництвом, можуть отримати її виконання. При цьому держава повинна мати можливість відмовитися забезпечувати виконання угоди, якщо його зміст суперечить праву, у тому числі приватному міжнародному праву, або якщо право не передбачає можливість забезпечення виконання досягнутої угоди. Це можливо в тих випадках, коли зобов'язання, визначене в угоді, не може за своїм характером підлягати виконанню. Держава повинна гарантувати: по-перше, що сторони спору матимуть можливість клопотати про виконання змісту письмової угоди, досягнутої медіацією. Угода має бути виконана, якщо її зміст не суперечить праву держави, в якій подано клопотання про виконання, і якщо право даної держави передбачає можливість її виконання. Зміст угоди може бути приведено до виконання судом чи іншим компетентним органом за допомогою постанови відповідно до права держави, в якій подано клопотання про виконання; по-друге, що сторони, які вибирають медіацію, намагаючись залагодити суперечку, згодом не мали б перешкод почати судовий розгляд або арбітражний розгляд щодо цього ж спору внаслідок закінчення строків давності під час процесу посередництва.

Відповідно до зазначеної Директиви, медіація (посередництво) — це організований процес, у якому дві або більше сторін намагаються добровільно досягти врегулювання свого спору за допомогою посередника. Принципова відмінність медіації від третейського суду полягає в тому, що вона не є судовим процесом. Процес медіації має бути менш регламентований, ніж третейський процес, а спір має бути врегульований відповідно до за-

гальних засад і принципів права, ніж конкретних норм закону. Тому врегулювання господарського спору шляхом медіації є більш доречним для сторін, коли можна врахувати і задовольнити інтереси кожної сторони.

Вважаємо за потрібне прийняти закон про медіацію. Юридична неврегульованість процесу медіації є суттєвим недоліком сучасного законодавства, яке лишає суб'єктів господарювання зможу обрання зручного способу захисту права. На практиці господарські спори можуть бути врегульовані шляхом медіації, оскільки вона не заборонена. Неможливість забезпечення реального втілення її рішень у разі відмови від добровільного виконання може викликати низку проблем. Відсутність механізму примусового виконання рішень медіації зводить нанівець весь процес. Факт проведення медіації як способу врегулювання господарського спору у разі небажання якоїсь із сторін виконувати досягнутої згоди не має значення при зверненні до господарського суду з проханням про врегулювання спору. Такий господарський спір може бути розглянутий на загальних засадах. При цьому важливо, щоб сторони, звертаючись до господарського суду після невдалої медіації, не втратили строків позовної давності.

Неврегульованою правом формою врегулювання господарського спору слід вважати переговори. Сторони спору на власний розсуд можуть домовлятися та визначати правила переговорів, орієнтуючись на загальні принципи права. Наприклад, брати участь у переговорах самостійно або через представників чи залучати посередників. Учасниками господарського спору завжди є спеціальні суб'єкти, воля яких завжди має бути оформлена письмово. Це правило також поширюється на відносини щодо оформлення порядку проведення переговорів та оформлення остаточного рішення. Утім правові наслідки переговорів настануть лише у випадку, коли вони завершуються укладанням належним чином оформленого договору щодо предмету спору. У випадку ухилення зобов'язаної сторони від добровільного виконання можна звернутися на загальних засадах до господарського суду.

Висновки. Отже, позасудові (альтернативні) способи врегулювання господарського спору обираються за власним бажанням зацікавлених осіб. Законодавче закріплення позасудових способів врегулювання господарського спору суттєво впливає на забезпечення свободи доступу до реалізації захисту порушеного права, щодо якого виник господарський спір. Однак, вважаємо, що правова регламентація переговорів як способу врегулювання госпо-

дарського спору непотрібна, оскільки окремі елементи процесу переговорів зустрічаються в процедурах інших позасудових інститутів. Переговори — це нескладний процес врегулювання спору, який не потребує його правової формалізації.

Найдокладнішу правову регламентацію врегулювання господарського спору має третейський суд. Господарський суд здійснює контрольні функції третейського процесу у випадках, передбачених законодавством і за заявою зацікавленої сторони. Сторони мають право звернутися до господарського суду з оскарженням рішення третейського суду та заявою про видачу виконавчого документа, що слугує вагомою гарантією захисту порушеного права.

З-поміж позасудових способів, передбачених законодавством, немає обов'язкових, тобто застосування яких вимагає закон. На наш погляд, доречно встановити обов'язок досудового врегулювання господарського спору. Наявність у господарського суду права контролю за його дотриманням у подальшому вплине на скорочення кількості нескладних, безпідставних спорів.

Для гарантії захисту права шляхом медіації варто прийняти закон про медіацію, окремо передбачити підстави здійснення контрольних функцій господарським судом у випадках необхідності примусового виконання рішень медіації з господарського спору.

Список використаних джерел

1. *Резнікова В. В.* Досудове врегулювання господарських спорів: необхідність та шляхи реформування / В. В. Резнікова // Університетські наукові записки. — 2012. — № 4. — С. 227–238 : [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2012_4_34.pdf Reznikova V. V. Dosyдове vregylyuvania gospodarskuh sporiv: neobhidnist ta shliahu reformuvania / V. V. Reznikova // Yniversitetksi naykovi zapiski. — 2012. — № 4. — S. 227–238 : [Elektronui resyrs] — Rejim dostypy: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2012_4_34.pdf

2. *Недержавне судочинство в Україні : монографія / В. В. Коваленко, С. О. Юлдашев; Міжрегіон. акад. упр. персоналом.* — К., 2006. — 162 с. *Nederjavne sydochunstvo v Ukraine: monografia / V. V. Kovalenko, S. O. Iuldashev; Mijregion. akad. upr. personalom.* — К., 2006. — 162 s.

3. *Саранюк В. І.* Шляхи вдосконалення організації господарського процесу : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.04 / В. І. Саранюк; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. — К., 2011. — 20 с. *Saraniuk V. I. Shliahu vdoskonalenia organizatsii gospodarskogo protcesy: aforef/ duc.*

kand. urid. nayk: 12.00.04 /V. I. Saraniuk; Mijregion. akad. ypr. personalom. — K., 2011. — 20 s.

4. Розман Ю. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення приватно-правових спорів / Ю. В. Розман // Актуальні проблеми політики. — 2013. — Вип. 49. — С. 245–256 : [Електронний ресурс] Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/appol_2013_49_30.pdf Rozman U. V. Mediatcia iak alternativnui sposib vurishenia pruvatno-pravovuh sporiv/ U. V. Rozman // Aktyalni problemu polituku. 2013. — Vup. 49. — S. 245–256 : [Elektronui resyrs] — Rejim dostypu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/appol_2013_49_30.pdf

BALIUK I. PROBLEMATIC ASPECTS OF EXTRAJUDICIAL SETTLEMENT OF COMMERCIAL DISPUTES

Стаття надійшла до редакції 05.11.15.

УДК 342.959

Борсук Наталія Яківна,

канд. юрид. наук,

доцент кафедри правового регулювання економіки
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»¹

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНЦЕНТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено сучасним проблемам правового забезпечення та правозастосування процесів економічної концентрації. Розглянуто процеси розгляду заяв, справ про надання дозволу на концентрацію з метою виявлення їх недоліків і забезпечення підвищення ефективності процесу отримання дозволу на концентрацію. Визначено шляхи вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та його правозастосування.

Ключові слова: економічна конкуренція, економічна концентрація, Антимонопольний комітет України, суб'єкти господарювання.

The article is devoted to the modern problems of legal support and enforcement processes of economic concentration. The article deals with the process of application, cases of granting permission for concentration in order to identify their weaknesses and improving the efficiency of the process of obtaining permission for concentration. The ways of

¹ Borsuk Nataliya, Candidate of Laws, Associate Professor of the Legal Regulation of Economics Department in Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.